

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5Csp/39/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819202044
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3819202044.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ventúrska 16, proti žalovanému: W. C., nar. XX.X.XXXX, bytom G., D. T. XXX/X, o zaplatenie 698,79 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Súd žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 698,79 eur s prísl. z dôvodu, že so žalovaným jeho právny predchodca - spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom v Bratislave, Panenská 7, uzavrel zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytnúť žalovanému revolvingový úver vo forme úverového rámca do výška 5.000,- eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý revolvingový úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých mesačných splátok. Žalovaný bol oprávnený čerpať revolvingový úver formou financovania nákupu tovaru a/alebo služieb v obchodných miestach, ktoré akceptujú túto kartu, výberom finančných prostriedkov v hotovosti pomocou karty v miestach na to určených, prevodom na účet určený žalovaným alebo iným dohodnutým spôsobom. Žalovaný takto vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 907,63 eur tak, že sumu 799,07 eur žalovaný čerpal výbermi hotovosti z bankomatov a platbami na vybraných obchodných miestach a sumu 108,56 eur predstavujú poplatky, ktoré CETELEM účtoval žalovanému v súlade s úverovou zmluvou ako súčasť úverovej istiny. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradil žalobcovi (jeho právnomu predchodcovi) len časť dlžnej sumy, a to sumu 552,02 eur. Na predžalobné výzvy žalovaný nereagoval. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 18.5.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Ku dňu podania žaloby má žalovaný voči žalobcovi neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 698,79 eur (609,91 eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 78,91 eur z titulu dlžných úrokov z úveru; 9,97 eur z titulu dlžného poistného z úveru). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 27,48 % ročne zo sumy 609,91 eur od 19.5.2016 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 698,79 eur od 19.5.2016 do zaplatenia.

2. Žalovaný potvrdil, že u právneho predchodcu žalobcu mal úver na kúpu televízora a potom mu poslali aj kreditnú kartu. Rovnako potvrdil, že prostredníctvom tejto karty aj čerpal nejaké prostriedky a začal to aj splácať, ale potom došlo k tomu, že jeho matka a aj on mali zdravotné problémy, jeho mama nakoniec skončila v sociálnom zariadení a na ňom zostalo hradiť všetky poplatky spojené s bývaním, pričom jeho príjem je tvorený invalidným dôchodkom v sume 290,- eur mesačne a úrazovou rentou v sume 260,- eur mesačne. Žalovaný uviedol, že je možné, že žalobcovi splatil sumu, ktorú žalobca uvádza v žalobe. Voči nároku žalobcu však vzniesol námietku premlčania. V súvislosti s uzatváraním zmluvy s právnym predchodcom žalobcu uviedol, že s ním nikto neriešil, či chce alebo nechce byť poistený. Pre prípad, že by ho súd zaviazal k úhrade nejakej sumy, požiadal o možnosť splácania vo forme splátok maximálne po 30,- eur mesačne.

3. Žalobca sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' ospravedlnil. Súd preto konal v jeho neprítomnosti a vykonal dokazovanie vypočutím žalovaného, oboznámením obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty zo dňa 1.12.2013, výpisu z obchodného registra žalobcu a jeho právneho predchodcu, oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti revolvingového úveru zo dňa 24.5.2016, výpisu z úverového účtu žalovaného, vyjadrenia žalobcu zo dňa 10.6.2019, potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov, potvrdenia o prijatých splátkach, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

4. Žalobca uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty dňa 1.12.2013. Na základe časti 2. tejto zmluvy poskytol žalovanému revolvingový úver do výšky schváleného úverového rámca a žalovaný sa zaviazal poskytnutý revolvingový úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Výška úverového rámca je v zmluve uvedená 5.000,- eur, aktuálna výška úverového rámca 600,- eur, výška úrokovej sadzby - fixná 28,68% ročne, výška mesačnej splátky je uvedená „min. 5% z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,- eur“, splatnosť mesačnej splátky 10. deň v mesiaci, splatnosť 1. mesačnej splátky 10. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené prvé čerpanie revolvingového úveru; RPMN je uvedená vo výške 45,94%. Okrem týchto údajov je v zmluve uvedený aj zvolený súbor poistenia - základný súbor poistenia, poplatok za poistenie 3,33%, poplatok za správu revolvingového úveru - podľa sadzovníka poplatkov. Ku spôsobu výpočtu výšky RPMN boli použité nasledovné predpoklady: výška čerpania revolvingového úveru 600,- eur, výška mesačnej splátky 58,10 eur, poplatok za správu úveru 2,90 eur a splatenie revolvingového úveru v 12 rovnakých mesačných splátkach. V zmluve je uvedené, že pre výpočet RPMN nebola zohľadnená suma určená na úhradu poistného, pretože poistenie nie je podmienkou poskytnutia revolvingového úveru. Celková čiastka k zaplaceniu tak predstavuje 732,- eur a priemerná hodnota RPMN je 25,09%. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú. Žalovaný bol oprávnený úver čerpať formou financovania nákupu tovaru a/alebo služieb v obchodných miestach, ktoré akceptujú kreditnú kartu vydanú žalobcom, výberom finančných prostriedkov v hotovosti pomocou karty v miestach na to určených, prevodom na účet určený žalovaným, alebo iným spôsobom, a to aj pri použití informačných technológií.

5. V časti 3 zmluvy v bode 4.1. písm. a) si sporové strany dohodli, že v prípade nesplácania úveru riadne a včas je žalobca oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať vrátenie úveru vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote a s účinnosťou, ktorú žalobca určí v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. V bode 4.2. časti 3 zmluvy si sporové strany pre prípad nesplácania úveru riadne a včas dohodli oprávnenie žalobcu požadovať od žalovaného zaplatenie úrokov z omeškania v zákonom stanovenej výške odo dňa nasledujúceho po dni, kedy došlo k omeškaniu žalovaného so splácaním úveru.

6. V časti 3 bod 1.1 zmluvy sa uvádza, že žalovaný vyhlasuje, že sa oboznámil s rámcovými zmluvami o poistení č. CTM2022 a CTM3032, uzavretými medzi žalobcom a Poistovňou Cardiff Slovakia a.s., Plynárenská 7/C, Bratislava, a aktuálnymi Všeobecnými poistnými podmienkami Poistovne Cardiff Slovakia a.s., ktoré sú súčasťou rámcových zmlúv o poistení, súhlasí s nimi a svojím podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyjadruje súhlas s poistením v rozsahu, ktorý si vybral, t.j. Základný súbor poistenia, Štandardný súbor poistenia, Rozšírený súbor poistenia alebo Súbor poistenia Senior.

7. Žalovaný dlžnú sumu žalobcovi riadne nesplácal. Z potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov vyplýva, že žalovaný vyčerpala sumu 799,07 eur. Žalovaný žalobcovi uhradil len sumu 552,02 eur. Z vyjadrenia žalobcu zo dňa 10.6.2019 vyplýva, že žalovaný vyčerpал celkom sumu 907,63 eur, z čoho sumu 799,07 eur žalovaný čerpal výbermi hotovosti z bankomatov a platbami na vybraných obchodných miestach a sumu 108,56 eur predstavujú poplatky, ktoré žalobca účtoval žalovanému ako súčasť úverovej istiny podľa sadzovníka poplatkov.

8. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného, žalobca (jeho právny predchodca) vyhlásil dňa 18.5.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, v dôsledku čoho sa stal splatný dlh žalovaného v celom rozsahu. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 10.6.2019 uviedol, že ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru boli splatné mesačné splátky k 10.5.2014 až do 10.5.2016. Žalovaný dlh neuhradil, preto si žalobca nárok uplatnil prostredníctvom súdu vo výške 698,79 eur. Uvedená suma predstavuje zvyšok úverovej istiny 609,91 eur, dlžné úroky z úveru v sume 78,91 eur, dlžné poistné v sume 9,97 eur.

9. Žalobca si voči žalovanému uplatnil aj nárok na zmluvný úrok vo výške 27,48% ročne zo sumy 609,91 eur od 19.5.2016 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 5% ročne, t.j. vo výške úrokov z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka zo sumy 698,79 eur od 19.5.2016 až do zaplatenia.

10. Žalovaný skutkové tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe v konaní nenamietal. V súvislosti s poistením uviedol, že pri uzatváraní zmluvy sa ho nikto nepýtal, či má záujem sa poistiť. Voči nároku žalobcu vzniesol námietku premlčania. V prípade, že by mu súd uložil uhradiť nejakú časť dlžnej sumy, požiadal o možnosť splácania v mesačných splátkach.

11. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (platného a účinného v čase uzavretia zmluvy) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

13. Podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (platného a účinného v čase uzavretia zmluvy) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

14. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa § 11 ods. 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

16. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

17. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

18. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia právny vzťah medzi sporovými stranami súd považoval za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorú je potrebné podriaďiť režimu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zákon o spotrebiteľských úveroch patrí do oblasti predpisov občianskeho práva a vo vzťahu k Občianskemu zákonníku je lex specialis, čo znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 129/2010 Z.z., použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nakoniec v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

20. Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je podaná dôvodne. Je nepochybné, že sporové strany uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške úverového rámca 5.000,- eur. Na základe tejto zmluvy mal žalovaný možnosť čerpať finančné prostriedky prostredníctvom kreditnej karty až do výšky úverového limitu a súčasne sa zaviazal dlžnú sumu splácať v pravidelných mesačných splátkach, ktorých výška bola v zmluve dohodnutá ako 5% z dlžnej čiastky. Vzhľadom k tomu, že ide o zmluvu podľa zákona č. 129/2010 Z.z., súd v konaní skúmal, či predmetná zmluva obsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona. Súd pri preskúmaní náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. zistil, že zmluva uzavretá medzi sporovými stranami neobsahuje správny údaj RPMN, RPMN je uvedená vo výške 45,94%, pri jej výpočte však žalobca nezahrnul do nákladov splátky poistenia. Takýto postup nebol správny, nakoľko podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z., v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, je do celkových nákladov úveru potrebné započítať aj poistné, pokiaľ dojednanie o poistení bolo podmienkou pre získanie spotrebiteľského úveru. V danej veci je zrejmé, že dojednanie poistenia bolo podmienkou uzavretia zmluvy o úvere, nakoľko znenie ustanovenia bodu 1.1. v časti 3 zmluvy je naformulované tak, že predpokladá výber jedného zo súborov poistenia v tomto bode uvedeného. Z formulácie textu zmluvy v uvedenom bode nevyplýva, že by žalovaný mohol poistenie aj odmietnuť, prípadne uzavrieť zmluvu aj bez poistenia. Je pritom zrejmé, že ide o formulárový text zmluvy, ktorý pripravil žalobca (jeho právny predchodca) pre neurčitý počet spotrebiteľov a žalovaný nemal možnosť do tohto textu zasiahnuť. Vyplýva to i z výpovede žalovaného v konaní, kde uviedol, že to, či sa chce v súvislosti so zmluvou o úvere poistiť, s ním nikto neriešil. Za takéhoto stavu bolo teda potrebné náklady na poistenie započítať do celkových nákladov spotrebiteľa (takýto názor vyplýva aj z rozhodnutia Krajského súdu Trenčín sp.zn. 17Co/1003/2015). Žalobca tak neurobil, preto výška RPMN v zmluve je uvedená v nesprávnej výške v neprospech spotrebiteľa (v prípade zahrnutia poistného do výpočtu výšky RPMN by RPMN bola vyššia). V súvislosti s tým je potom potrebné zmluvu posudzovať podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. za bezúročnú a bez poplatkov.

21. Ako bolo uvedené, zmluvu o úvere súd považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Z toho vyplýva, že žalovaný bol povinný zaplatiť žalobcovi len sumu istiny, ktorá mu bola poskytnutá, t.j. sumu 799,07 eur. Pokiaľ žalobca do istiny zahrnul aj poplatky vo výške 108,56 eur, vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru nemožno túto sumu zohľadniť. V konaní bolo preukázané, že žalovaný z uvedenej sumy žalobcovi uhradil len časť vo výške 552,02 eur. Zostáva teda doplatiť sumu 247,05 eur. Žalovaný však voči nároku žalobcu vzniesol námietku premlčania a súd sa na jej základe zaoberal otázkou, či nárok žalobcu je premlčaný.

22. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

23. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

24. Bolo zistené, že splácanie úveru bolo medzi účastníkmi zmluvy dohodnuté v pravidelných mesačných splátkach s tým, že výška splátky bola žalovanému oznamovaná zo strany veriteľa vo výpise z úverového účtu. Z priloženého výpisu z úverového účtu žalovaného bolo zistené, že výška mesačnej splátky bola v období od 10.5.2014 (t.j. od splatnosti 1. mesačnej splátky) do 10.4.2016 (t.j. do splatnosti poslednej splátky, ktorá bola splatná v čase dlhšom ako 3 roky pred podaním žaloby) 7-krát vo výške 45,- eur a 17-krát vo výške 30,- eur. Za uvedené obdobie predstavuje súčet predpísaných splátok úveru sumu 825,- eur, t.j. viac, ako bola povinnosť žalovaného žalobcovi (jeho právneho predchodcu) plniť. Z toho vyplýva, že splatnosť sumy 799,07 eur, ktorú bol povinný žalobcovi uhradiť, nastala do 10.4.2016. Žalobca si žalobu voči žalovanému podal na súde dňa 10.5.2019, teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka. Nárok žalobcu na zaplatenie sumy 247,05 eur s prísl. je teda premlčaný, a preto súd žalobu žalobcu v tejto časti z dôvodu premlčania nároku zamietol. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá ako nedôvodná vzhľadom k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

25. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. V konaní bol úspešný žalovaný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Žalovanému však v konaní žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol tak, že žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia vo dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Prievidza. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP.